



Republica Moldova

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

HOTĂRÎRE Nr. 352
din 01.10.2009

**privind aprobarea Metodologiei de calculare, aprobare
și aplicare a tarifelor la gazele naturale**

Publicat : 13.11.2009 în Monitorul Oficial Nr. 163-164 art Nr : 737

Înregistrat:
ministrul justiției al
Republicii Moldova

Alexandru Tănase
nr.716 din 5. 11. 2009.

Întru asigurarea alimentării fiabile a consumatorilor cu gaze naturale la tarife, determinate reieșind din cheltuielile reale, strict necesare pentru procurarea din import, transportare, distribuție și furnizarea acestora consumatorilor, în scopul creării condițiilor egale de activitate pentru toți participanții la piața gazelor naturale prin stabilirea unei metode unice de calculare și aplicare a tarifelor și în temeiul art. 6, art. 7 și art. 34 din Legea cu privire la gaze, nr. 136–XIV din 17.09.1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 111-113, art. 679), Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se aprobă Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor la gazele naturale (se anexează).
2. Se abrogă Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor la gazele naturale, aprobată prin Hotărîrea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.122 din 25.03.2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 53-55, art.132).

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Director general
Director
Director

Vadim CEBAN
Nicolae Triboi
Anatol Burlacov

Nr. 352. Chișinău, 1 octombrie 2009.

Aprobată:
prin Hotărârea Consiliului
de administrație al ANRE
nr. 352 din 1 octombrie 2009

METODOLOGIE DE CALCULARE, APROBARE ȘI APLICARE A TARIFELOR LA GAZELE NATURALE

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor la gazele naturale este elaborată în corespundere cu prevederile Legii cu privire la gaze nr.136 –XIV din 17.09.98 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.111-113, art. 679), Standardelor Naționale de Contabilitate (SNC), aprobate prin ordinul Ministerului Finanțelor nr.174 din 25.12.1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr. 88-91, art. 182) și are ca scop stabilirea unei metode unice de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale consumatorilor.

2. Prezenta Metodologie stabilește:

- 1) Structura și modul de determinare a veniturilor și costurilor reglementate.
- 2) Modul de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor.
- 3) Modul de ajustare a tarifelor pentru perioada de valabilitate a Metodologiei.

3. Mecanismul aplicat la determinarea și reglementarea tarifelor se bazează pe principiul corespunderii tarifelor următoarelor criterii:

a) alimentării fiabile a consumatorilor cu gaze naturale la costuri reale, strict necesare pentru procurarea, transportarea, distribuția și furnizarea acestora consumatorilor;

b) acoperirii costurilor întreprinderilor de gaze naturale necesare pentru desfășurarea normală a activității reglementate, asigurarea securității în ramura de gaze naturale și protecția mediului ambiant;

c) efectuării de către întreprinderile de gaze naturale ale unei activități eficiente și profitabile, ceea ce ar oferi acestora posibilitatea de a-și recupera mijloacele financiare investite în dezvoltarea, modernizarea și reconstrucția capacităților de producție a ramurii de gaze naturale.

4. Prezenta Metodologie reglementează modul de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor la gazele naturale pentru activitățile de transport, distribuție și furnizarea gazelor naturale la tarife reglementate. Prezenta Metodologie prevede stabilirea în ramura de gaze naturale a următoarelor tarife reglementate:

- a) tarif de transport al gazelor naturale;
- b) tarif de distribuție a gazelor naturale;
- c) tarif de furnizare a gazelor naturale;
- d) tarif mediu de livrare a gazelor naturale de către SA „Moldovagaz” de la stațiile de distribuție a gazelor naturale;
- e) tarif de livrare a gazelor naturale consumatorilor finali.

5. În sensul prezentei Metodologii se definesc următoarele noțiuni:

cost reglementat – consumurile și cheltuielile titularului de licență aferente unui an de reglementare și recunoscute de ANRE ca strict necesare pentru desfășurarea activității stipulată în licență;

cost de capital reglementat – cheltuielile titularului de licență privind uzura mijloacelor fixe și amortizarea activelor nemateriale nemijlocit utilizate în activitatea reglementată și recunoscute de ANRE în scopuri tarifare;

devieri financiare – componenta de corectare a veniturilor titularului de licențe în anul de gestiune rezultată din diferența dintre parametrii planificați la determinarea tarifelor și cei reali înregistrați în perioada precedentă de reglementare. Aceste devieri se determină în baza diferenței parvenite în perioada precedentă de la modificarea reală a următorilor parametri față

de cei incluși în calculul tarifelor: prețul de procurare a gazelor naturale; rata de schimb a valutei naționale; volumele de gaze naturale procurate, transportate, distribuite și livrate consumatorilor; volumele și tarifele de tranzitare a gazelor naturale în alte țări; modificarea costurilor direct preluate de întreprindere; indicilor de ajustare a costurilor de bază; profitul destinat realizării planului investițional. În devierile financiare de asemenea se include diferența dintre consumul tehnologic și pierderile de gaze naturale în rețelele de transport și distribuție a gazelor naturale, determinate la începutul anului și la sfârșitul anului, conform prevederilor capitolului II al prezentei Metodologii;

tariful de transport al gazelor naturale - contravaloarea serviciilor prestate de titularul de licență ce desfășoară activitatea de transport a gazelor naturale pentru rezervarea capacității de transport, primirii gazelor naturale la punctele de intrare în sistemul de transport, transportării, inclusiv, tranzitării gazelor naturale prin sistemul de transport și predării acestora furnizorilor interni și externi de gaze naturale sau consumatorilor la punctele de ieșire din sistemul de transport a gazelor naturale. Tariful de transport se stabilește la 1000 m³ gaze naturale, nu include TVA și contravaloarea gazelor naturale transportate;

tarif de distribuție a gazelor naturale - contravaloarea serviciilor prestate de titularii de licențe ce desfășoară activitatea de distribuție gaze naturale pentru utilizarea sistemului de distribuție în scopul preluării gazelor naturale din sistemul de transport, vehicularea gazelor naturale prin sistemul de distribuție și livrarea acestora la punctele de delimitare cu consumatorii finali sau altor furnizori de gaze naturale. Tariful de distribuție se stabilește la 1000 m³ gaze naturale, nu include TVA și contravaloarea gazelor naturale distribuite;

tariful de furnizare a gazelor naturale - contravaloarea serviciilor prestate de titularii de licențe ce desfășoară activitatea de furnizare a gazelor naturale la tarife reglementate, legate de procurarea gazelor naturale și comercializarea acestora consumatorilor finali sau altor furnizori pe bază de contract. Tariful de furnizare a gazelor naturale se stabilește la 1000 m³ gaze naturale, nu include TVA și contravaloarea gazelor naturale furnizate;

tarif mediu de livrare a gazelor naturale de către SA „Moldovagaz” de la stațiile de distribuție a gazelor naturale (SDG) - contravaloare serviciilor prestate de titularul de licență pentru activitatea de furnizare gaze naturale (SA „Moldovagaz”) pentru livrarea gazelor naturale de la SDG. Acest tarif se stabilește la 1000 m³ gaze, include contravaloarea gazelor naturale livrate, costul serviciului de transport al gazelor naturale prin rețelele de transport și nu include TVA;

tarif final de livrare a gazelor naturale consumatorilor - valoarea la care este livrat consumatorilor cantitatea de 1000 m³ gaze naturale, aflate în condiții de calitate conform GOST 5542. Acest tarif se determină la 1000 m³ gaze, include tariful mediu de livrare a gazelor naturale de către SA „Moldovagaz” de la SDG și tariful de distribuție și furnizare a gazelor naturale consumatorilor, și nu include TVA;

tranzitare - transportarea prin rețelele de transport a gazelor naturale provenite dintr-un stat și destinate altui stat;

venit reglementat – venitul titularului de licență din ramura de gaze aferent unui an calendaristic de reglementare, recunoscut de ANRE ca fiind strict necesar pentru acoperirea tuturor costurilor reglementate ale titularului de licență și obținerea unei rate de rentabilitate (profit) rezonabile în dependență de capitalul investit în dezvoltarea activității reglementate.

II. CALCULUL TARIFELOR APLICATE ÎN RAMURA DE GAZE NATURALE

6. Nivelul tarifelor aplicate în ramura de gaze naturale trebuie să asigure obținerea de către întreprinderile reglementate a veniturilor strict necesare pentru acoperirea costurilor reale aferente procurărilor de gaze naturale, prestarea serviciilor de transport, distribuție și furnizarea gazelor naturale consumatorilor și să asigure obținerea de către prestatorii de servicii o rentabilitate (profit) rezonabilă, determinată conform prevederilor pct. 30 al Metodologiei.

7. Tariful de transport al gazelor naturale se determină în baza formulei:

$$TT_j = \frac{VRT_j}{VGT_j} \quad (1)$$

unde:

TT_j – tariful de transport al gazelor naturale în anul „j”, lei/1000m³;

VRT_j – venitul reglementat al titularului de licență pentru activitatea de transport a gazelor naturale în anul „j”;

VGT_j – volumul gazelor naturale transportate de către titularul de licențe pentru activitatea de transport a gazelor naturale în anul „j”, mii m³. Acest volum include volumul gazelor naturale transportate pentru necesitățile țării și volumul gazelor naturale tranzitate în alte țări și este măsurat la punctele de ieșire din rețeaua de transport a gazelor naturale. Adică:

$$VGT_j = VGTN_j + VGTR_j \quad (2)$$

unde: $VGTN_j$ –volumul gazelor naturale transportate pentru necesitățile țării în anul „j”, mii m³. Acest volum se determină prin formula:

$$VGTN_j = VGP_j - VPT_j = VFGT_j \quad (3)$$

unde:

VGP_j – volumul total al gazelor naturale procurate în anul „j” pentru necesitățile țării;

VPT_j – consumul tehnologic și pierderile de gaze naturale normative în rețelele de transport a gazelor naturale (mii m³) în anul „j”, inclusiv consumul pentru necesitățile proprii ale titularului de licențe pentru activitatea de transport a gazelor naturale. Nivelul consumului tehnologic și al pierderilor de gaze naturale normative în rețelele de transport a gazelor naturale se determină conform prevederilor Metodologiei normării consumurilor tehnologice și pierderilor tehnice la transportarea gazelor naturale prin conductele magistrale ale Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 24 din 28.07.2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.98-101, art. 290). La începutul anului consumul tehnologic și pierderile de gaze naturale incluse în tarif se determină conform prevederilor Metodologiei nominalizate, reieșind din regimul de transportare și lucrările de reparație, întreținere și exploatare a rețelelor de gaze naturale planificate pentru anul „j”. La sfârșitul anului de gestiune acest consum tehnologic și pierderi normative se ajustează reieșind din regimul de transportare a gazelor naturale și lucrările de reparație, întreținere și exploatare real efectuate în anul „j”. Pentru a stimula titularul de licență pentru activitatea de transport a gazelor naturale în reducerea consumului tehnologic și a pierderilor de gaze naturale în rețelele de transport, prezenta Metodologie prevede că, în cazul în care consumul tehnologic și pierderile de gaze naturale real înregistrate în anul de gestiune vor fi mai mici decât cele normative ajustate la sfârșitul anului, 50% din această diferență va rămâne în gestiunea titularului de licență, iar restul 50% va fi îndreptată la micșorarea tarifului anului următor.

$VFGT_j$ – volumul total de gaze naturale livrate de la SDG în anul „j”.

$VGTR_j$ –volumul gazelor naturale tranzitate în alte țări în anul „j”. Acest volum se determină ca suma volumelor de gaze naturale tranzitate în țările balcanice ($VGTR_{bj}$), Ucraina ($VGTR_{uj}$) și în alte direcții ($VGTR_{aj}$). Adică:

$$VGTR_j = VGTR_{bj} + VGTR_{uj} + VGTR_{aj} \quad (4)$$

8. Tariful de distribuție a gazelor naturale se determină în baza formulei:

$$TD_j = \frac{VRD_j \pm DV_{j-1}}{VGD_j} \quad (5)$$

unde:

TD_j – tariful de distribuție a gazelor naturale în anul „j”, lei /1000m³;

DVj-1 – devierile financiare ale titularului de licențe pentru activitatea de distribuție a gazelor naturale din perioada precedentă de reglementare;

VRDj – venitul reglementat al titularului de licențe pentru activitatea de distribuție a gazelor naturale în anul „j”;

VGDj – volumul gazelor naturale distribuite de titularul de licențe pentru activitatea de distribuție a gazelor naturale în anul „j”.

9. Tariful de furnizare a gazelor naturale se determină în baza formulei:

$$TF_j = \frac{VRF_j \pm DV_{j-1}}{VGF_j} \quad (6)$$

unde:

TFj – tariful de furnizare a gazelor naturale în anul „j”;

DVj-1 – devierile financiare ale titularului de licențe pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale din perioada precedentă de reglementare;

VRFj – venitul reglementat al titularului de licențe pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale în anul „j”;

VGFj – volumul gazelor naturale furnizate de titularul de licențe consumatorilor în anul „j”.

10. În cazul în care distribuitorul de gaze naturale este și furnizor, prezenta Metodologie prevede stabilirea unui tarif unic – tarif de distribuție și furnizare a gazelor, care se determină conform formulei;

$$TDF_j = TD_j + TF_j = \frac{VRD_j + VRF_j \pm DV_{j-1}}{VGDF_j} \quad (7)$$

unde:

VGDFj – volumul gazelor naturale distribuite și furnizate de titularul de licențe în anul „j”.

Acest volum se determină ca diferența dintre volumul de gaze naturale livrate de către SA „Moldovagaz” titularului de licență de la SDG și consumul tehnologic și pierderile de gaze naturale în rețelele de distribuție a gazelor naturale. Adică:

$$VGDF_j = VFGT_dj - VPD_j \quad (8)$$

unde:

VFGTdj – volumul total al gazelor naturale livrate de SA „Moldovagaz” în anul „j” întreprinderilor de distribuție și furnizare a gazelor naturale, măsurat la punctele de ieșire din rețelele de transport a gazelor naturale.

VPDj – consumul tehnologic și pierderilor de gaze în rețelele de distribuție a gazelor naturale ale titularului de licență, determinat în conformitate cu Metodologia de calcul a consumurilor tehnologice și pierderilor tehnice de gaze naturale în rețelele de distribuție, aprobată prin Hotărîrea ANRE nr.33 din 06.02.2001 (Monitorul Oficial, 2001, nr.19-20, art. 67). Consumul tehnologic și pierderile de gaze naturale în rețelele de distribuție a gazelor naturale la începutul anului se determină reieșind din prognoza lungimii rețelelor, numărului de consumatori, regimurile de lucru și lucrările de reparație, întreținere și exploatare planificate de a fi efectuate în rețelele de distribuție a gazelor naturale în anul de gestiune. La finele anului de gestiune consumul tehnologic se ajustează reieșind din efectivul lungimii rețelelor, numărului de consumatori, regimul de lucru și lucrările de reparație, întreținere și exploatare real efectuate în rețelele de distribuție a gazelor naturale în anul de gestiune.

11. Pentru titularii de licențe pentru activitatea de distribuție și furnizare a gazelor naturale din componența SA „Moldovagaz”, tariful de distribuție și furnizare se determină ca unul mediu pe SA „Moldovagaz”, care și se include în calcul la determinarea tarifului final de livrare a gazelor

naturale consumatorilor.

12. Tariful mediu de livrare de către SA „Moldovagaz” a gazelor naturale de la SDG se determină conform formulei:

$$TFG_j = \frac{VRFG_j \pm DV_{j-1}}{VFGT_j} \quad (9)$$

unde:

TFG_j – tariful mediu de livrare a gazelor naturale de către SA „Moldovagaz” de la SDG în anul „j”;

DV_{j-1} – devierile financiare ale SA „Moldovagaz” din perioada precedentă de reglementare;

VRFG_j – venitul reglementat al SA „Moldovagaz” în anul „j” din livrarea gazelor naturale de la SDG;

VFGT_j – volumul total al gazelor naturale, livrat de la SDG.

13. Totodată, în scopul menținerii unor tarife unice pentru unele și aceleași categorii de consumatori deserviți de diferiți titulari de licențe din componența SA „Moldovagaz”, prezenta Metodologie prevede diferențierea tarifului mediu de furnizare a gazelor naturale de la SDG pentru fiecare titular de licență al acestei întreprinderi în parte. Această diferențiere se face păstrând următoarele egalități:

$$TFG_j = \frac{\sum TFGT_{ij} \times VFGT_{dij}}{\sum VFGT_{dij}} \quad (10) \text{ și}$$

$$TFGT_{dij} = (TFC_j - TDF_{ij}) \times (1 - PD_{ij}) \quad (11)$$

unde:

TFGT_{ij} – tariful diferențiat de livrare de către SA „Moldovagaz” a gazelor naturale de la SDG pentru titularul de licență „i” în anul „j”;

VFGT_{dij} – volumul de gaze naturale livrate de SA „Moldovagaz” de la SDG titularului de licență „i” în anul „j”;

SVFGT_{dij} – volumul de gaze naturale livrate de SA „Moldovagaz” de la SDG tuturor titularilor de licențe din componența SA „Moldovagaz” în anul „j”;

PD_{ij} – ponderea consumului tehnologic și a pierderilor de gaze în rețelele de distribuție gaze a titularului de licență „i” în anul „j”, raportat la volumul de gaze naturale intrate în rețelele de distribuție a gazelor naturale;

TDF_{ij} – tariful de distribuție și furnizare a gazelor naturale ale titularului de licență „i” în anul „j”;

TFC_j – tariful mediu de furnizare a gazelor naturale consumatorilor finali în anul „j”.

14. Tariful final de livrare a gazelor naturale consumatorilor se determină conform formulei:

$$TFC_j = \frac{TFG_j}{(1 - PD_j)} + TDF_j + Dd \quad (12)$$

unde:

Dd- valoarea prevăzută de Legea bugetului de stat destinată deservirii datoriiilor, lei la 1000m³

gaze naturale.

15. Reieșind din tariful mediu de livrare a gazelor naturale de la SDG, nivelul mediu al consumului tehnologic și al pierderilor de gaze naturale în rețelele de distribuție a gazelor naturale și tariful mediu de distribuție și furnizare a gazelor naturale, calculat integral pe SA „Moldovagaz”, pentru titularii de licențe din componența SA „Moldovagaz”, se determină tariful mediu de livrare a gazelor naturale consumatorilor finali.

III. DETERMINAREA VENITURILOR REGLEMENTATE

16. Veniturile reglementate ale titularilor de licențe din ramura de gaze naturale se determină conform următoarelor formule:

1) Venitul reglementat al titularului de licență pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale, SA „Moldovagaz”:

$$VRMG_j = VRF_j + VTR_j = CTRMG_j + PG_j \quad (13)$$

unde:

$VRMG_j$ – venitul reglementat al întreprinderii SA „Moldovagaz” în anul „j”

VRF_j - venitul din livrarea gazelor naturale în anul „j”. Acest venit se determină conform formulei:

$$VRF_j = VRFT_j + VRFG_j = VPT_j \times PGL_j + VRFG_j \quad (14)$$

unde:

$VRFT_j$ - venitul din vânzarea gazelor naturale titularului de licență pentru activitatea de transport a gazelor naturale pentru acoperirea consumului tehnologic și pierderilor de gaze naturale în rețelele de transport al gazelor naturale;

$VRFG_j$ – venitul calculat din livrarea gazelor naturale de la SDG;

PGL_j - prețul mediu de procurare de către SA „Moldovagaz” a gazelor naturale în anul „j”, lei/1000m³. Acest preț se determină conform formulei:

$$PGL_j = PGV_j \times CV_j \quad (15)$$

unde:

PGV_j – prețul mediu de procurare a gazelor naturale în anul „j” în valuta străină, conform contractelor de procurare a gazelor naturale;

CV_j – cursul mediu de schimb al valutei naționale față de valuta de procurare a gazelor naturale în anul „j”. La determinarea veniturilor la începutul anului acest curs se ia la nivelul prognozat, iar în decursul anului cursul de schimb se actualizează în baza celui real înregistrat în perioada precedentă a anului și cel prognozat până la sfârșitul anului;

VTR_j – venitul din tranzitarea gazelor naturale în alte țări în anul „j”, care se determină ca produsul volumelor de gaze naturale tranzitate la tariful aferent prestării acestor servicii. Astfel:

$$VTR_j = VTR_{bj} + VTR_{uj} + VTR_{aj} = VGTR_{bj} \times kTR_{bj} \times CV_j \times DT_b + VGTR_{uj} \times TR_{uj} \times CV_j \times DT_a + VGTR_{aj} \times TR_{aj} \times CV_j \times DT_a \quad (16)$$

unde:

VTR_{bj} – venitul din tranzitarea gazelor naturale în țările balcanice în anul „j”;

VTR_{uj} – venitul din tranzitarea gazelor naturale în Ucraina în anul „j”;

VTR_{aj} – venitul din tranzitarea gazelor naturale în alte direcții în anul „j”;

$VGTR_{bj}$ - volumul de gaze naturale tranzitate în țările balcanice în anul „j”;

TR_{bj} – tariful pentru serviciul de tranzitare a gazelor naturale în țările balcanice în anul „j”, stabilit în valută străină conform contractului;

DT_b – distanța de tranzitare pentru țările balcanice a gazelor naturale prin teritoriul republicii,

km;

VGTRuj – volumul gazelor naturale tranzitate pentru Ucraina în anul „j”;

TRuj - tariful pentru serviciul de tranzitare a gazelor naturale în Ucraina în anul „j”, în valută străină conform contractului;

DTu –distanța de tranzitare pentru Ucraina a gazelor naturale prin teritoriul republicii, km;

VGTRaj- volumul gazelor naturale tranzitate în alte direcții în anul „j”;

TRaj – tariful pentru serviciul de tranzitare a gazelor naturale în alte direcții în anul „j”, în valută străină conform contractului;

DTa –distanța de tranzitare în alte direcții a gazelor naturale prin teritoriul republicii, km;

k – coeficientul ce ia în considerație ponderea serviciului de tranzit gaze naturale prestat de SA „Moldovagaz” în totalul serviciului de tranzitare a gazelor naturale pe teritoriul Republicii Moldova.

CTRMGj – costurile reglementate ale SA „Moldovagaz” în anul „j”;

PGj – profitul SA „Moldovagaz” necesar pentru realizarea planului investițional, aprobat de ANRE pentru anul „j”. Acest profit se determină ca diferența dintre valoarea investițiilor prevăzute în planul investițional (PIj), aprobat de ANRE pentru anul de gestiune „j”, și valorii uzurii (amortizării) mijloacelor fixe și a activelor nemateriale ($\sum(Uj+Aj)$), și a rentabilității activelor existente a tuturor întreprinderilor din cadrul SA „Moldovagaz” incluse în tariful anului de gestiune „j” ($\sum Rj$). Nivelul maxim al acestui profit nu poate depăși diferența dintre veniturile obținute de la tranzitarea gazelor naturale și costurile necesare pentru tranzitarea acestora.

În baza formulelor (13) și (14), se determină venitul reglementat necesar de a fi obținut de SA „Moldovagaz” din livrarea gazelor naturale de la SDG, după cum urmează:

$$VRFGj = CTRMGj + PGj - VTRj - VRFTj \quad (17)$$

2) Venitul reglementat al titularului de licență pentru activitatea de transport a gazelor naturale:

$$VRTj = VTNj + VTRj = CTRTj + RTj \pm DV_{j-1} \quad (18)$$

unde:

VRTj – venitul reglementat al întreprinderii de transport a gazelor naturale în anul „j”;

VTNj – venitul obținut de la prestarea serviciului de transportare a gazelor naturale pentru necesitățile țării în anul „j”. Acest venit se determină ca produsul volumului de gaze naturale transportate pentru necesitățile țării (VGTNj) în anul „j” la tariful de transportare a gazelor naturale (TTj), aprobat de ANRE pentru anul „j” Adică:

$$VTNj = VGTNj \times TTj \quad (19)$$

VTRj - venitul din prestarea serviciilor de transport la tranzitarea gazelor naturale în anul „j”. Acest venit se determină ca produsul volumului de gaze naturale tranzitate în anul „j” (VGTRj) la tariful de transportare a gazelor naturale în anul „j” (TTj). Adică:

$$VTRj = VGTRj \times TTj \quad (20)$$

CTRTj - costurile reglementate ale întreprinderii de transport în anul „j”;

RTj – rentabilitatea (profitul) activelor titularului de licență pentru activitatea de transport a gazelor naturale în anul „j”;

DVj-1 – devierile financiare ale titularului de licențe pentru activitatea de transport a gazelor naturale formate în perioadele precedente de reglementare.

3) Veniturile reglementate ale titularilor de licențe pentru activitatea de distribuție și furnizare a gazelor naturale:

$$VRDF_j = CTRDF_{dj} + RDF_j = (CTRD_j + CTRF_j) + RDF_j \quad (21)$$

unde:

$VRDF_j$ – venitul reglementat al titularului de licență pentru activitatea de distribuție și furnizare a gazelor naturale în anul „j”;

$CTRDF_{dj}$ – costurile reglementate ale titularului de licență pentru activitatea de distribuție și furnizare a gazelor naturale în anul „j”. Aceste costuri includ costurile reglementate aferente activității de distribuție a gazelor naturale ($CTRD_j$) și costurile reglementate aferente activității de furnizare a gazelor naturale ($CTRF_j$). În aceste costuri nu se include costul gazelor naturale procurate și furnizate consumatorilor;

RDF_j – rentabilitatea (profitul) activelor titularului de licență pentru activitatea de distribuție și furnizare a gazelor naturale în anul „j”.

IV. DETERMINAREA COSTURILOR ȘI A RENTABILITĂȚII REGLEMENTATE

17. Reieșind din procesul tehnologic, specificul și structura ramurii de gaze naturale, și bazându-se pe prevederile SNC, prezenta Metodologie stabilește că la determinarea costurilor reglementate ale întreprinderilor de gaze naturale se includ următoarele consumuri și cheltuieli:

1) La titularul de licențe pentru furnizarea gazelor naturale - SA „Moldovagaz”:

a) costul gazelor naturale procurate (CGP);

b) costul serviciului de transport al gazelor naturale (CTG);

c) costul serviciului de înmagazinare gaze în depozite subterane (CÎM);

d) cheltuielile proprii ale titularului de licență (CP), care includ costurile de capital reglementate (CCR) și cheltuielile operaționale reglementate (COR).

Costurile totale reglementate ale întreprinderii SA „Moldovagaz” în anul „j” se determină conform formulei:

$$CTRMG_j = CGP_j + CTG_j + CÎM_j + CP_j = CGP_j + CTG_j + CCR_j + COR_j \quad (22)$$

2) La titularul de licență pentru activitatea de transport a gazelor naturale:

a) costul de capital reglementat (CCR);

b) cheltuielile operaționale reglementate (COR).

Costurile totale reglementate ale întreprinderii de transport a gazelor naturale în anul „j” se determină conform formulei:

$$CTRT_j = CCR_j + COR_j \quad (23)$$

3) La titularii de licențe pentru activitatea de distribuție și furnizare a gazelor naturale:

a) costul de capital reglementat (CCR);

b) cheltuielile operaționale reglementate (COR).

Costurile totale reglementate la întreprinderile de distribuție și furnizare a gazelor naturale în anul „j” se determină conform formulei:

$$CTRDF_j = CCR_j + COR_j \quad (24)$$

18. Costul gazelor naturale procurate se determină conform formulei :

$$CGP_j = \sum VG_{Pij} \times PG_{ij} \times CV_j + TV_j \quad (25)$$

unde:

CGP_j – costul gazelor naturale procurate de către SA „Moldovagaz” în anul „j”;

VG_{Pij} – volumul gazelor naturale procurate de SA „Moldovagaz” de la furnizorul „i” în anul „j”;

PG_{ij} – prețul de procurare a gazelor naturale în valuta indicată în contractele de procurare a gazelor naturale de la furnizorul „i” în anul „j”;

TV_j – taxele vamale achitate conform legii.

19. Costul serviciului de transport al gazelor naturale se determină conform formulei:

$$CTG_j = CTRG_j + CTNG_j = VGTR_j \times TT_j + VGTN_j \times TT_j = VGT_j \times TT_j \quad (26)$$

unde:

$CTRG_j$ – cheltuielile pentru serviciul de transportare (tranzitare) a gazelor naturale în alte țări în anul „j”;

$CTNG_j$ – cheltuielile pentru serviciul de transportare gaze naturale pentru necesitățile țării în anul „j”;

VGT_j – volumul total al gazelor naturale transportate de întreprinderea de transport al gazelor naturale în anul „j”, determinate conform formulei (2);

TT_j – tariful de transport al gazelor naturale în anul „j”, determinat conform formulei (1) și aprobat de ANRE.

20. Costul serviciului de înmagazinare a gazelor naturale în depozitele subterane (CÎM) se determină reieșind din volumele de gaze naturale înmagazinate și tarifele de înmagazinare stipulate în contractele încheiate cu deținătorii acestor depozite, atât din Moldova cât și din țările vecine.

21. Costul de capital reglementat al titularilor de licență din ramura de gaze naturale se determină conform formulei:

$$CCR_j = U_j + A_j \quad (27)$$

unde:

U_j - uzura activelor materiale pe termen lung nemijlocit utilizate pentru desfășurarea activității reglementate în anul „j”. Valoarea uzurii mijloacelor fixe se determină în conformitate cu prevederile SNC. 16 “Contabilitatea activelor materiale pe termen lung”, iar modul de includere a lor în costul producției în conformitate cu SNC. 3 “Componența consumurilor și cheltuielilor întreprinderii”. Nu se include în costul de capital valoarea uzurii mijloacelor fixe conservate, date în locațiune obiectelor locative, de menire social – culturală și altor mijloace fixe care nu sînt destinate serviciului de transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale. De asemenea, nu se include în costul de capital uzura mijloacelor fixe finanțate de către bugetele de stat și locale, de către consumatori, transmise în gestiune întreprinderilor de gaze naturale cu titlul gratuit și cele transmise în deservire tehnică. La determinarea valorii uzurii mijloacelor fixe se utilizează metoda casării liniare, care conduce la defalcări uniforme pe toată durata de funcționare a mijloacelor fixe. Adică:

$$U_j = \sum_{i=1}^n \frac{VIA_{ij}}{DVI_i} \quad (28)$$

unde:

VIA_{ij} – valoarea inițială a mijloacelor fixe de categoria „i” ;

DVI_i - durata de funcționare utilă a mijloacelor fixe de categoria „k”, determinată conform SNC. Grupele de categorii „i” se formează prin gruparea activelor cu durată de funcționare identică din punct de vedere economic.

În cazul efectuării de către întreprindere a reevaluării mijloacelor fixe, uzura acestora în scopuri tarifare se va include doar în proporția preventiv coordonată cu ANRE.

A_j - amortizarea activelor nemateriale în anul „j”, care se determină reieșind din valoarea de intrare a activelor nemateriale și durata de exploatare utilă a acestor active.

La întreprinderile care dețin licență pentru activitatea de distribuție a gazelor naturale și licență pentru furnizarea gazelor naturale, uzura mijloacelor fixe se determină separat pentru mijloacele fixe utilizate pentru activitatea de distribuție și activitatea de furnizare a gazelor naturale.

În activitatea de distribuție a gazelor naturale intră toate mijloacele fixe ale întreprinderii ce țin nemijlocit de rețelele de distribuție a gazelor naturale, de deservire, întreținere și reparație a acestor rețele. La rețelele de distribuție gaze naturale se referă tot ansamblu de mijloace fixe amplasate de la punctul de delimitare a rețelelor de distribuție gaze naturale cu rețelele de transport gaze naturale și până la punctul de delimitare a proprietății cu consumatorul sau cu alți titulari de licență.

La activitatea de furnizare se referă toate mijloacele fixe antrenate în procesele de contractare - cumpărare – vânzare a gazelor naturale, citire și control al echipamentelor de evidență la consumatori, facturare, colectare a banilor de la consumatori pentru gazele naturale furnizate, evidență a gazelor naturale procurate – furnizate - achitate, de lucru cu consumatorii. Toate celelalte mijloace fixe, de ordin general și administrativ și care nu pot fi divizate direct la una sau altă activitate, se reflectă la activitatea de distribuție și furnizare a gazelor naturale proporțional valorii mijloacelor fixe nemijlocit aferente acestor activități.

22. Cheltuielile operaționale ale titularilor de licență din ramura de gaze naturale cuprind:

- 1) consumurile de materiale (CM);
- 2) cheltuielile de întreținere și exploatare a rețelelor de gaze naturale și altor mijloace fixe de producție (CIE);
- 3) cheltuielile privind retribuirea muncii personalului încadrat în activitatea de transport, distribuție și furnizare a gazelor (CRM);
- 4) cheltuielile comerciale (CC);
- 5) cheltuielile generale și administrative (CGA);
- 6) alte cheltuieli (CAj).

Adică:

$$\text{COR} = \text{CM} + \text{CIE} + \text{CRM} + \text{CC} + \text{CGA} + \text{CAj} \quad (29)$$

23. Consumurile de materiale cuprind cheltuielile legate de procurarea materialelor, pieselor de schimb, tuturor tipurilor de energie, combustibil, carburanți, lubrifianti, și altor tipuri de resurse materiale necesare pentru întreținerea, exploatarea și reparația rețelelor de gaze naturale, utilajului, clădirilor și construcțiilor nemijlocit utilizate în procesul de transportare și distribuție a gazelor naturale, de întreținere și exploatare a mijloacelor fixe de producție a unităților auxiliare ale titularului de licență (de transport, deservire, reparații, control, tele-radio comunicații, îndeplinirea normelor ecologice, de securitate, sanitare și de igienă, menținerea curățeniei și ordinii în unitățile de producție), în conformitate cu SNC 3.

Consumurile de materiale se determină reieșind din cerințele stipulate în Legea cu privire la gaze, nr.136 –XIV din 17.09.1998 (Monitorul Oficial, 1998 nr. 111-113, art.679), Legea privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase, nr.803-XIV din 11.02.2000 (Monitorul Oficial, 2000, nr. 59-61, art. 401), Regulile de securitate în ramura gazificării, NRS 35-04-09, 2002, aprobate prin Hotărîrea Departamentului „Moldova-Standard” nr.1229-RT din 17.12.2002 (Ediție oficială, Departamentul „Moldova-Standard”, 2005), Normele de consum a materialelor și normele de rezerve de utilaj, aparate, instrumente și mijloace a protecției personale la exploatarea sistemelor de distribuție gaze, aprobate prin ordinul Ministerului Economiei și Comerțului, nr. 154 din 22.12.2006 (Monitorul Oficial, 2007, nr.64-66, art. 296), planurile de deservire tehnică și reparație a mijloacelor fixe, normele de consum materiale prevăzute în pașapoartele tehnice ale mijloacelor fixe și din consumurile de materiale real utilizate în perioada precedentă de reglementare.

La titularul de licență pentru activitatea de transport a gazelor naturale în cheltuielile materiale nu se include costul energiei electrice, dat fiind că aceasta depinde de volumul, condițiile și regimul de transportare a gazelor naturale. Acestea se includ la compartimentul „Alte cheltuieli”, în cheltuieli cu caracter dependent (pct.28, 3), b)).

Consumurile de materiale se reflectă la activitatea de distribuție și activitatea de furnizare a gazelor naturale direct după destinație. Consumurile de materiale suportate de întreprindere

pentru necesități de ordin comercial se reflectă la aceste cheltuieli.

24. Cheltuielile de întreținere și exploatare a rețelelor de gaze naturale și a altor mijloace fixe de producție includ plățile pentru serviciile prestate de terți pentru verificarea, deservirea tehnică, întreținerea, exploatarea și reparația conductelor de gaze naturale, a stațiilor de compresare, a stațiilor de distribuție a gazelor naturale, a stațiilor și a punctelor de reglare și măsurare a gazelor naturale, a instalațiilor și a aparatelor de laborator, a clădirilor, a construcțiilor, a mijloacelor de transport, tele-radio, comunicații, a aparatelor de măsurare și control, a instalațiilor de protecție și securitate, a sistemelor de automatizare, a instalațiilor electrice și a altor mijloace fixe de producție aferente activității de transportare, distribuție și furnizare a gazelor naturale. Cheltuielile de întreținere și exploatare se determină în baza actelor legislative și normative stipulate în pct.23 al prezentei Metodologii și conform devizelor de cheltuieli și contractelor încheiate cu terți pentru efectuarea lucrărilor sus-menționate și se divizează între activitatea de distribuție și furnizare a gazelor naturale după destinația directă, iar cele suportate pentru întreținerea și exploatarea mijloacelor fixe de ordin general și administrativ se reflectă la aceste cheltuieli, care apoi se repartizează conform prevederilor pct. 27.

25. Cheltuielile privind retribuirea muncii includ cheltuielile titularului de licență nemijlocit legate de retribuirea muncii personalului de producere, cheltuielile legate de contribuțiile pentru asigurările sociale și cele medicale. Cheltuielile privind retribuirea muncii se determină reieșind din numărul personalului de lucru nemijlocit încadrat în procesul de întreținere, exploatare și reparație a rețelelor de gaze, utilajului de dispecerat și altor mijloace fixe destinate serviciului de transport, distribuție și furnizare gaze, care se determină conform Normelor de timp pentru deservirea tehnică și reparația sistemului de gaze NTSG-01-2005, aprobate prin ordinul Ministerului Economiei și Comerțului, nr. 135 din 14.09.2006 (Monitorul Oficial, 2007, nr. 64-66, art. 295), numărul altor categorii de personal necesar pentru activitatea normală a întreprinderii (comercial, administrativ etc.), cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, nivelul de calificare a personalului, regimul și condițiile de muncă, primelor și altor plăți în conformitate cu Codul muncii, aprobat prin Legea nr. 154-XV din 28.03.2003 (Monitorul Oficial, 2003, nr. 159-162, art. 648), Legii salarizării nr. 847-XV din 14.02.2002 (Monitorul Oficial, 2002, nr. 50-52, art. 336) și Hotărârea Guvernului nr. 152 din 10.02.2004 „Cu privire la salariul tarifar pentru categoria I de calificare a angajaților din unitățile cu autonomie financiară și cuantumul sporului de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile” (Monitorul Oficial, 2004, nr. 39-41, art. 299) și alți factori relevanți ramurii de gaze. Cheltuielile legate de contribuțiile pentru asigurările sociale și medicale sînt determinate reieșind din tarifele și primele stabilite prin lege. Cheltuielile privind retribuirea muncii se raportează la activitatea de distribuție și activitatea de furnizare reieșind din apartenența directă la aceste activități. Remunerarea muncii personalului de ordin general și administrativ se reflectă la aceste cheltuieli, care apoi se repartizează între cele două activități conform prevederilor pct. 27.

26. Cheltuielile comerciale se consideră cheltuielile nemijlocit legate de procurarea și vânzarea gazelor naturale. Aceste cheltuieli cuprind serviciile de marketing aferente încheierii și realizării contractelor de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, comisioanele plătite la colectarea plăților pentru gazele naturale furnizate consumatorilor, cheltuieli de reclamă și informare a consumatorilor, cheltuieli legate de citirea contoarelor și facturarea gazelor naturale, cheltuielile secțiilor, serviciilor sau a lucrărilor ce țin de domeniul comercial al titularului de licență. Toate aceste cheltuieli se reflectă la activitatea de furnizare a gazelor naturale.

27. Cheltuielile generale și administrative cuprind toate cheltuielile aferente și necesare pentru activitatea aparatului de conducere, a subdiviziunilor generale și administrative ale întreprinderii, cheltuielile întreprinderii de caracter general și administrativ (serviciile bancare, poștale, telecomunicații, juridice, notariale, de audit, pregătirea cadrelor, tehnica securității, paza, locațiune) și alte cheltuieli în conformitate cu SNC 3. Cheltuielile generale și administrative ale titularilor de licență, care practică activitatea de distribuție și activitatea de furnizare a gazelor

naturale se divizează între aceste activități proporțional remunerării muncii personalului încadrat nemijlocit în aceste activități.

28. În componența „Alte cheltuieli” se includ:

- 1) cheltuielile suportate de titularii de licență sub formă de impozite, taxe, și plățile prevăzute de lege;
- 2) cheltuielile ce țin de fondul de rulment;
- 3) cheltuieli cu caracter dependent de volume, condițiile și regimurile de transportare a gazelor naturale.

Aceste cheltuieli se determină anual conform formulelor:

a) La titularii de licență pentru activitățile de distribuție și furnizare a gazelor naturale:

$$CA_j = ITP_j + CFR_j \quad (30)$$

unde:

ITP_j – impozitele, taxele și plățile anuale achitate în conformitate cu legea. Întru excluderea dublării la calcularea tarifelor, aceste cheltuieli nu se includ în cheltuielile generale și administrative după cum se duce evidența. Repartizarea acestora între activitatea de distribuție și furnizare a gazelor naturale se efectuează conform prevederilor pct. 27;

CFR_j – cheltuielile necesare pentru crearea fondului de rulment în anul „j”. Aceste cheltuieli se reflectă integral la activitatea de furnizare a gazelor naturale și se determină conform formulei:

$$CFR_j = \frac{\alpha}{365} \times (VGFC_j + CM_j + CIE_j) \times Rrn \quad (31)$$

unde:

α – necesitatea de fonduri de rulment în anul „j”, exprimat în zile de facturări anuale, care se determină în baza regimului de facturare-achitare a gazelor naturale aplicate față de consumatori, conform Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărîrea Consiliului de administrație al ANRE, nr. 304 din 07.08.2008 (Monitorul Oficial, 2008, nr.162-164, art. 471) și a regimului de plăți pentru gazele naturale și materialele procurate, în conformitate cu contractele semnate cu furnizorii.

Pentru toți titularii de licențe din ramura de gaze naturale se stabilește $\alpha = 6$ zile;

VGFC_j- valoarea gazelor naturale livrate consumatorilor finali. Această valoare se determină ca produsul dintre volumul gazelor naturale distribuite și furnizate consumatorilor în anul „j” la tariful mediu de livrare a gazelor naturale de către SA „Moldovagaz” la SDG. Adică:

$$VGFC_j = VGDF_j \times TFG_j \quad (32)$$

b) La titularul de licență pentru activitatea de transport a gazelor naturale :

$$CA_j = ITP_j + CFR_j + CD_j \quad (33)$$

unde:

CD_j - cheltuieli cu caracter dependent anual de volumele, condițiile și regimul de transportare a gazelor naturale, care se determină conform formulei:

$$CD_j = CEE_j + CPT_j \quad (34)$$

unde:

CEE_j – costul energiei electrice utilizate de către titularul de licență în anul „j”;

CPT_j – costul gazelor naturale utilizate pentru consumul tehnologic și pierderile tehnice în rețelele de transport a gazelor naturale. Acest cost se determină ca produsul dintre volumul de gaze naturale utilizate pentru aceste necesități în anul „j” și prețul mediu de procurare de către SA „Moldovagaz” a gazelor naturale din import în anul „j”;

Cheltuielilor necesare pentru fondul de rulment la titularul de licență pentru activitatea de transport a gazelor naturale se determină conform formulei:

$$CFR_j = \frac{\alpha}{365} \times (CM_j + CIE_j) \times Rrn_j \quad (35)$$

29. În costurile reglementate ale titularilor de licență din ramura de gaze naturale nu se includ cheltuielile aferente:

a) lucrărilor de construcție, reconstrucție, procurare, modernizare, montare și probare a utilajului;

b) punerii în acțiune a noilor întreprinderi, secții și agregate, pentru predarea în exploatare a noilor întreprinderi (obiecte) și supravegherea de autor a organizațiilor de proiectare, pentru înlăturarea nefinisărilor în lucrările de proiectare, construcție și montaj, revizie (demonțare), înlăturarea defectelor utilajului și deteriorărilor, provocate din vina producătorilor, furnizorilor și organizațiilor de transport, alte investiții capitale. Toate aceste cheltuieli se includ în tarife doar după darea în exploatare a mijloacelor fixe prin includerea uzurii acestora și rentabilității investițiilor efectuate după cum este descris în pct. 30;

c) executării lucrărilor de proiectare și construcție, pentru procurarea utilajului, repararea și întreținerea obiectivelor din fondul locativ, de menire comună, social -culturală și altor obiecte, ce nu se referă la producție;

d) lucrărilor calificate ca ajutor pentru alte întreprinderi și organizații atât în formă de servicii, cât și sprijin material sau financiar;

e) achitării diferitelor amenzi, penalități, acoperirii de lipsuri și pierderi;

f) datoriilor dubioase;

g) scopurilor de caritate și sponsorizare;

h) executării sau plății lucrărilor (serviciilor) auxiliare, ce nu sînt legate de sfera prestării serviciilor de transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale și celor care sînt recuperate de întreprinderile de gaze naturale separat de tarifele pentru transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale.

30. Rentabilitatea (profitul) titularilor de licență în anul „j” se determină conform formulei:

$$R_j = VNA_{ej} \times R_{rej} + VNA_{nj} \times R_{rnj} \quad (36)$$

unde:

VNA_{ej} - valoarea netă în anul „j” a mijloacelor fixe și a activelor nemateriale existente, date în exploatare pînă în anul 2003. Prezenta Metodologie prevede că valoarea netă a activelor existente, luată în calculul rentabilității pentru întreprinderile din componența SA „Moldovagaz”, pe toată perioada de valabilitate a acestei Metodologii va fi constantă, egală cu valoarea de bilanț a acestora la data de 31.12.2008, fără reevaluare, și anume: a întreprinderii de transport al gazelor naturale „Moldovatrangaz” - 235,17 mil. lei; a tuturor întreprinderilor de distribuție și furnizare a gazelor naturale - 254,25 mil. lei. Pentru toate celelalte întreprinderi din ramura de gaze naturale, această valoare se determină ca diferența dintre valoarea lor inițială de intrare și uzura (amortizarea) acestor active acumulată pînă la începutul anului „j”. Adică:

$$VNA_{ej} = VIA_{ej} - UA_{ej-1} \quad (37)$$

unde:

VIA_{ej} – valoare inițială de intrare a mijloacelor fixe și a activelor nemateriale date în exploatare pînă în anul 2003;

UAej-1 - uzura (amortizarea) activelor acumulată de la darea lor în exploatare pînă la începutul anului „j”;

Rrej - rata de rentabilitate a activelor existente nete, date în exploatare pînă în anul 2003. Prin prezenta Metodologie rata de rentabilitate a activelor existente se stabilește la nivel de pînă la 5%. Pentru întreprinderile din componența SA „Moldovagaz” această rată se aplică cu condiția utilizării acestor mijloace la realizarea planului de investiții aprobat de ANRE. În cazul cînd în anul de gestiune aceste mijloace nu sînt utilizate la investiții, valoarea neutilizată se va exclude din calculul tarifului anului următor.

VNanj - valoarea netă în anul „j” a activelor noi, date în exploatare în urma investițiilor efectuate de titularii de licență, începînd cu anul 2004 și pînă la începutul anului „j”. Această valoare se determină ca diferența dintre valoarea de intrare și uzura (amortizarea) acestor active acumulată pînă la începutul anului „j”. Adică:

$$VN_{anj} = VI_{anj} - UA_{anj-1} \quad (38)$$

unde:

VI_{anj}- valoarea de intrare a activelor noi, date în exploatare în urma investițiilor efectuate începînd cu anul 2004 și pînă la începutul anului „j”;

UA_{anj-1} – uzura activelor noi acumulată din perioada de dare în exploatare pînă la începutul anului „j”;

R_{rnj} - rata de rentabilitate în anul „j” a activelor noi, date în exploatare în urma investițiilor efectuate. Această rată de rentabilitate se determină anual conform metodei costului mediu ponderat al capitalului (Weighted Average Cost of Capital – WACC). Astfel:

$$R_{rnj} = WACC = \frac{Re}{(1-t)} \times \frac{E}{(E+D)} + Rd \times \frac{D}{(E+D)} \quad (39)$$

unde:

Re –costul capitalului propriu, %, care se determină în baza modelului CAMP (Capital Assets Pricing Model) conform formulei:

$$Re = r_f + r_t + \beta_d \times (r_m - r_f) \quad (40)$$

unde:

r_f - rata de rentabilitate lipsită de risc,%. Această rată se determină anual în baza ratelor lipsite de risc a bonurilor de tezaur din SUA cu o maturitate de peste 10 ani conform datelor statistice publicate de BLOOMBERG în luna ianuarie al anului „j”;

r_t – rata de risc caracteristică Republicii Moldova. Prezenta Metodologie prevede că rata de risc pentru Moldova va fi aplicată la nivel de 6,75%. În anul în care, conform publicațiilor statistice ale DAMODARAN, rata de risc pentru Moldova va fi mai mică decît cea indicată mai sus se va aplica rata publicată;

β_d – coeficientul beta ajustat la gradul de îndatorare, care se determină conform formulei:

$$\beta_d = \beta + \frac{D}{E} \times \beta^* (1-t) \quad (41)$$

unde:

β – coeficientul beta, lipsit de îndatorare. Acest coeficient se determină anual reieșind din datele publicate în raportul statistic al DAMODARAN, în compartimentul ”Betas by Industry”, întreprinderile de gaze naturale a țărilor în curs de dezvoltare;

D/E - raportul capitalului îndatorat către capitalul propriu. Acest raport este stabilit la nivel de

0,54, determinat reieșind din structura de efectuare a investițiilor la nivel de 35% din împrumuturi și 65% din capitalul propriu al întreprinderilor (acționarilor);

t - rata impozitului pe venit aplicat întreprinderilor de gaze naturale, conform legii;
(rm-rf) – riscul pieței. Această variabilă este determinată la nivel de 5,26 %;

Rd – costul capitalului împrumutat, %. Acest cost se va aplica la nivelul de 9,13% anual.

31. Prezenta Metodologie stabilește următoarele principii de efectuare a investițiilor:

1) În baza Strategiei energetice a Republicii Moldova până în anul 2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului, nr. 958 din 21.08.2007 (Monitorul Oficial, 2007, nr.141-145, art.1012), a programelor de dezvoltare națională, aprobate de Guvern în conformitate cu legea și a planurilor anuale de dezvoltare ale întreprinderilor de gaze naturale, titularii de licență, până la 1 decembrie, vor elabora și prezenta ANRE spre aprobare planul de investiții (PI) pentru anul următor care va conține următoarele compartimente:

a) investițiile în dezvoltarea rețelelor de transport și distribuție a gazelor naturale (construcția de noi rețele de transport și distribuție a gazelor naturale, stații și puncte de distribuție, compresare, reglare, măsurare etc.);

b) investițiile în rețelele de gaze naturale existente (reconstrucția, renovarea, modernizarea, reparații capitalizate, procurări de mijloace fixe);

c) investițiile în mijloace de transport;

d) investițiile în clădiri și construcții;

e) investițiile în tehnica de calcul, tele-radio comunicații;

f) investițiile în active nemateriale (programe, sisteme, licențe etc.);

g) alte investiții legate de activitatea de transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale.

2) În planul de investiții obligatoriu vor fi indicate:

a) valorile investițiilor planificate în integral și pe fiecare compartiment investițional în parte, și sursele de finanțare;

b) descrierea compartimentelor investiționale planificate, costul acestora și obiectivele care vor fi atinse în urma efectuării investițiilor (gazificarea localităților, numărul consumatorilor noi care vor fi racordați la rețelele de gaze naturale în urma gazificării, îmbunătățirea calității și fiabilității în aprovizionarea consumatorilor cu gaze naturale, reducerea numărului și a timpului deconectărilor, reducerea pierderilor de gaze naturale în rețelele de transport și distribuție, reducerea cheltuielilor de transport, distribuție, comerciale, generale și administrative etc.).

32. ANRE va aproba planurile investiționale pe anul următor nu mai târziu de 31 decembrie al anului curent și este în drept să nu accepte planurile investiționale prezentate de titularii de licență, sau a unor investiții din aceste planuri în cazurile în care:

1) Planurile investiționale nu corespund cerințelor stipulate pct. 31.

2) Investițiile nu țin de activitatea reglementată.

3) Lucrările prevăzute nu țin de investiții și trebuie să fie atribuite la cheltuieli.

4) Investițiile nu trebuie să fie finanțate de întreprindere, sau trebuie să fie recuperate de întreprindere prin intermediul companiilor de asigurare (asigurările incluse în tarif), prin judecată etc.

5) Investițiile, care nu sînt strict necesare, nu dau avantaj economic și duc doar la majorarea cheltuielilor întreprinderii.

33. În ianuarie-februarie a fiecărui an de gestiune titularii de licență prezintă ANRE un raport privind realizarea planului investițional, aprobat de ANRE pentru anul precedent, în care se reflectă investițiile prevăzute în plan și cele efectiv date în exploatare, valoarea acestora și obiectivele atinse.

34. Investițiile efectuate în conformitate cu planul investițional aprobat de ANRE se includ la calcularea costului de capital și a rentabilității conform prevederilor prezentei Metodologii. Modificările efectuate de titularul de licență în planul investițional aprobat vor fi luate în considerație în calculul tarifului numai în cazul în care acestea au fost coordonate cu ANRE.

V. DETERMINAREA TARIFELOR DIFERENȚIATE DE LIVRARE A GAZELOR NATURALE PE CATEGORII DE CONSUMATORI

35. Trecerea treptată la stabilirea tarifelor diferențiate se va efectua astfel, ca fiecare categorie de consumatori să achite costul real al gazelor naturale și al serviciilor de distribuție și furnizare a gazelor naturale aferente doar acestei categorii de consumatori. Principiul de diferențiere a tarifelor pe categorii de consumatori este bazat pe determinarea costurilor reale, care trebuie să fie suportate de categoria respectivă de consumatori, aferente achiziționării gazelor naturale la hotarul republicii, transportarea acestora prin rețelele de transport gaze naturale, distribuția și furnizarea gazelor naturale la punctele de delimitare între rețelele de distribuție a gazelor naturale la care este conectat consumatorul și instalațiile de utilizare a gazelor naturale, ale consumatorului.

36. Reieșind din structura rețelelor de gaze naturale diferențierea tarifelor se va efectua pe trei categorii de consumatori:

1) consumatorii, instalațiile de gaze naturale ale căroră sînt conectate la rețelele de distribuție a gazelor naturale, de înaltă presiune;

2) consumatorii, instalațiile de gaze naturale ale căroră sînt conectate la rețelele de distribuție a gazelor naturale, de medie presiune;

3) consumatorii, instalațiile de gaze naturale ale căroră sînt conectate la rețelele de distribuție a gazelor naturale, de joasă presiune.

37. Conform procesului tehnologic de transportare, distribuție și furnizare a gazelor naturale consumatorilor, costurile legate de achiziția gazelor naturale și costurile pentru prestarea serviciului de transport a gazelor naturale sînt suportate de toate categoriile de consumatori, indiferent la ce nivel de presiune al rețelelor de distribuție a gazelor naturale sînt conectați. Adică, tariful de furnizare a gazelor naturale de către SA „Moldovagaz” de la SDG (TFGj) este unic pentru toate categoriile de consumatori. Unic pentru toate categoriile de consumatori este și tariful pentru serviciul de furnizare a gazelor naturale (TFj), dat fiind că procesul de furnizare a gazelor naturale este identic pentru toate categoriile de consumatori și nu depinde de procesul de distribuție a gazelor naturale. Diferite pentru fiecare categorie de consumatori vor fi doar tarifele de distribuție a gazelor naturale (TDj) și consumul tehnologic și pierderile de gaze naturale în rețelele de distribuție a gazelor naturale (PDj).

38. Pentru determinarea tarifelor diferențiate pe categorii de consumator este necesar de determinat:

1) volumul gazelor naturale distribuite prin rețelele de distribuție a gazelor naturale, de înaltă presiune (VGDIj);

2) volumul gazelor naturale distribuite prin rețelele de distribuție a gazelor naturale, de medie presiune (VGDMj);

3) volumul de gaze naturale distribuite prin rețelele de distribuție a gazelor naturale, de joasă presiune (VGDJj);

4) ponderea consumului tehnologic și pierderile de gaze naturale în rețelele de distribuție a gazelor naturale, de înaltă presiune (PDIj);

5) ponderea consumului tehnologic și pierderile de gaze naturale în rețelele de distribuție a gazelor naturale, de medie presiune (PDMj);

6) ponderea consumului tehnologic și pierderile de gaze naturale în rețelele de distribuție a gazelor naturale, de joasă presiune (PDJj);

7) costurile de distribuție aferente rețelelor de distribuție a gazelor naturale, de înaltă presiune (CDIj);

8) costurile de distribuție aferente rețelelor de distribuție a gazelor naturale, de medie presiune (CDMj);

9) costurile de distribuție aferente rețelelor de distribuție a gazelor naturale, de joasă presiune

(CDJj).

39. Volumul gazelor naturale distribuite în anul „j” prin rețelele de distribuție a gazelor naturale de înaltă, medie și joasă presiune se determină conform formulelor:

$$VGDIj = \frac{VFGTdj}{(1 - PDIj)} \quad (42)$$

$$VGDMj = \frac{VGDIj - VGDFIj}{(1 - PDMj)} \quad (43)$$

$$VGDJj = \frac{VGDMj - VGDFMj}{(1 - PDJj)} \quad (44)$$

unde:

VGDFIj – volumul gazelor naturale livrate în anul „j” consumatorilor conectați la rețelele de distribuție a gazelor naturale, de presiune înaltă;

VGDFMj - volumul gazelor naturale livrate în anul „j” consumatorilor conectați la rețelele de distribuție a gazelor naturale, de presiune medie.

40. Ponderea consumului tehnologic și a pierderilor de gaze naturale în rețelele de distribuție a gazelor naturale de înaltă, medie și joasă presiune se determină conform formulelor:

$$VGDIj = \frac{VGDMj - VGDFMj}{(1 - PDJj)} \quad (45)$$

$$PDMj = \frac{VPDMj}{VGDIj - VGDFIj} \quad (46)$$

$$PDJj = \frac{VPDJj}{VGDMj - VGDFMj} \quad (47)$$

unde:

VPDIj; VPDMj și VPDJj – consumul tehnologic și pierderile de gaze naturale în expresia naturală (mii m³) în rețelele de distribuție a gazelor naturale de înaltă, medie și joasă presiune, care se determină conform Metodologiei de calculare a consumului tehnologic și pierderilor de gaze în rețelele de distribuție a gazelor naturale. În acest caz, suma consumului tehnologic și a pierderilor de gaze naturale determinate pentru fiecare tip de rețea trebuie să fie egală cu consumul tehnologic și a pierderilor determinate și incluse în tarif în integral pe toate rețelele de distribuție a gazelor naturale.

41. Costurile de distribuție aferente rețelelor de gaze naturale de înaltă, medie și joasă presiune se determină în felul următor:

1) În baza structurii rețelelor de gaze naturale și a datelor contabile, întreprinderile de distribuție a gazelor naturale separă și determină activele materiale pe termen lung aferente rețelelor de distribuție a gazelor naturale, de înaltă presiune, de medie presiune și de joasă presiune. În componența rețelelor de distribuție a gazelor naturale, de înaltă presiune trebuie să fie incluse toate activele pe termen lung a acestor rețele amplasate de la punctele de delimitare cu rețelele de transport a gazelor naturale până la (inclusiv) punctele de ieșire din stațiile (posturile) de reglare a gazelor naturale de la înaltă la medie/joasă presiune și până la punctele de

delimitare cu consumatorii conectați la rețelele de distribuție a gazelor naturale, de înaltă presiune. În componența rețelelor de distribuție a gazelor naturale, de medie presiune trebuie să fie incluse toate activele pe termen lung a acestor rețele amplasate de la punctele de ieșire din stațiile (posturile) de reglare a gazelor naturale de la înaltă la medie presiune până la (inclusiv) punctele de ieșire din stațiile (posturile, instalațiile) de reglare a gazelor naturale de la medie la joasă presiune și punctele de delimitare cu consumatorii conectați la rețelele de distribuție a gazelor naturale, de medie presiune. În componența rețelelor de distribuție a gazelor naturale, de joasă presiune trebuie să fie incluse toate activele pe termen lung a acestor rețele amplasate de la punctul de ieșire din stațiile (posturile, instalațiile) de reglare a gazelor naturale de la înaltă/medie la joasă presiune până la (inclusiv) punctele de delimitare a rețelelor de gaze naturale cu instalațiile consumatorilor.

2) Reieșind din activele pe termen lung separate pe nivele de presiune, se determină costurile de capital (uzura) în anul „j” aferente rețelelor de înaltă, medie și joasă presiune.

3) În baza costurilor operaționale aprobate integral pe rețelele de distribuție a gazelor naturale pentru primul an de valabilitate a prezentei Metodologii se determină aceste costuri pentru fiecare tip de rețea de distribuție a gazelor naturale (înaltă, medie și joasă presiune) în felul următor:

a) Cheltuielile materiale, de întreținere și exploatare și de remunerare a muncii determinate pentru primul an de valabilitate a prezentei Metodologii și aferente activității de distribuție a gazelor naturale se divizează între cele trei tipuri de rețele direct, în baza normativelor de materiale și normelor de timp pentru efectuarea acestor lucrări conform planurilor de lucru aprobate pentru fiecare rețea de distribuție în parte. În anii următori aceste cheltuieli se ajustează în conformitate cu pct.47 al prezentei Metodologii;

b) Cheltuielile generale și administrative aprobate pentru primul an de valabilitate a prezentei Metodologii și aferente activității de distribuție a gazelor naturale se divizează între rețelele de distribuție a gazelor naturale, de înaltă, medie și joasă presiune proporțional volumelor de livrare a gazelor naturale consumatorilor finali conectați la aceste rețele. În anii următori aceste cheltuieli se ajustează conform pct. 47 al prezentei Metodologii.

42. Tarifele de distribuție a gazelor naturale prin rețele de gaze naturale de înaltă, medie și joasă presiune se determină:

$$TDI_j = \frac{CCRI_j + CMI_j + CIEI_j + CRMI_j + CGAI_j + RDI_j}{VGD_j} \quad (48)$$

$$TDM_j = \frac{TDI_j}{(1 - PDM_j)} + \frac{CCRM_j + CMM_j + CIEM_j + CRMM_j + CGAM_j + RDM_j}{VGDM_j} \quad (49)$$

$$TDJ_j = \frac{TDM_j}{(1 - PD_j)} + \frac{CCRI_j + CMJ_j + CIEJ_j + CRMJ_j + CGAJ_j + RDJ_j}{VGDJ_j} \quad (50)$$

unde:

CCRI_j; CMI_j; CIEI_j; CRMI_j; CGAI_j – cheltuielile de capital, materiale, de întreținere și exploatare, de retribuire a muncii, generale și administrative în anul „j” aferente activității de distribuție a gazelor naturale prin rețelele de gaze naturale, de înaltă presiune, determinate conform prevederilor pct. 41;

CCRM_j; CMM_j; CIEM_j; CRMM_j; CGAM_j – cheltuielile de capital, materiale, de întreținere

și exploatare, de retribuire a muncii, generale și administrative în anul „j” aferente activității de distribuție a gazelor naturale prin rețelele de gaze naturale, de medie presiune, determinate conform prevederilor pct. 41;

CCRJj; CMJj; CIEJj; CRMJj; CGAJj – cheltuielile de capital, materiale, de întreținere și exploatare, de retribuire a muncii, generale și administrative în anul „j” aferente activității de distribuție a gazelor naturale prin rețelele de gaze naturale, de joasă presiune, determinate conform prevederilor pct. 41;

RDJj; RDMj; RDJj – rentabilitatea (profitul) în anul „j” aferentă rețelilor de gaze naturale de înaltă, medie și joasă presiune. Valoarea rentabilității pe nivel de presiune se determină reieșind din valoarea totală a rentabilității (profitului) inclusă în tariful întreprinderii (RDFj) și ponderii valorii activelor pe termen lung a rețelilor de gaze naturale a nivelului respectiv de presiune în valoarea totală a activelor pe termen lung a întreprinderii.

La determinarea tarifelor de distribuție a gazelor naturale prin rețelele de gaze naturale de diferită presiune este necesar de păstrat următoarea egalitate:

$$\frac{TDIj \times VGDJj + TDMj \times VGDMj + TDJj \times VGDJj}{VGDj} = TDmj \quad (51)$$

unde:

VGDj – volumul gazelor naturale distribuite tuturor consumatorilor întreprinderii în anul „j”.

43. Tarifele diferențiate de livrare a gazelor naturale consumatorilor finali conectați la rețelele de gaze naturale, de înaltă, medie și joasă presiune se determină conform formulelor:

$$TFCIj = \frac{TFCj}{(1 - PDIj)} + TDIj + TFj + Dd \quad (52)$$

$$TFCMj = \frac{TFCj}{(1 - PDIj)(1 - PDMj)} + TDMj + TFj + Dd \quad (53)$$

$$TFCJj = \frac{TFCj}{(1 - PDIj)(1 - PDMj)(1 - PDJj)} + TDJj + TFj + Dd \quad (54)$$

unde:

TFCIj; TFCMj; TFCJj – tarifele de livrare a gazelor naturale în anul „j” consumatorilor finali conectați la rețelele de distribuție a gazelor naturale, de înaltă presiune, medie și respectiv joasă presiune.

La determinarea tarifelor diferențiate de livrare a gazelor naturale consumatorilor finali este necesar să se respecte egalitatea:

$$\frac{TFCIj \times VGDFIj + TFCMj \times VGDFMj + TFCJj \times VGDFJj}{VGFDj} = TFCj \quad (55)$$

44. Titularii de licențe din ramura de gaze naturale sînt obligați, în termen pînă la 01.01.2010, să efectueze separarea evidenței atît a cheltuielilor legate de activitatea de distribuție și activitatea de furnizare a gazelor naturale, cît și a acestor cheltuieli și a consumurilor tehnologice și pierderilor de gaze naturale în rețelele de distribuție a gazelor naturale pe nivel de presiune a

acestor rețele.

VI. DETERMINAREA, APROBAREA ȘI AJUSTAREA TARIFELOR

45. Titularii de licențe anual, până la finele lunii noiembrie vor prezenta ANRE calculul tarifelor pentru anul ce urmează, efectuat în conformitate cu prezenta Metodologie. ANRE va examina materialele prezentate și, în cazul existenței motivelor argumentate, va aproba aceste tarife.

46. Tarifele se aprobă de către Consiliul de administrație al ANRE pentru 1000 m³ de gaze naturale pe fiecare gen de activitate: transportul gazelor naturale; distribuție și furnizare a gazelor naturale; livrarea gazelor naturale de către SA „Moldovagaz” de la SDG; livrarea gazelor naturale consumatorilor finali. Tarifele vor fi aprobate ca tarife fixe și astfel se va evita orice discriminare a consumatorilor în procesul aplicării acestora. Tarifele aprobate vor intra în vigoare după publicarea acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova

47. Cheltuielile materiale, aferente retribuirii muncii, de întreținere și exploatare, comerciale, generale și administrative pentru primul an de valabilitate a prezentei Metodologii, anul de bază (CM₀; CRM₀; CIE₀; CCo; CGAo), se determină de titularii de licențe reieșind din necesitatea reală, în conformitate cu prevederile stipulate în pct. 23 – pct. 28 ale prezentei Metodologii, vor fi examinate și aprobate de Consiliul de administrație al ANRE, vor intra în vigoare din data publicării.

Pentru următorii ani aceste cheltuieli vor fi actualizate de ANRE reieșind din valoarea parametrilor de actualizare. Cheltuielile aferente retribuirii muncii vor fi actualizate reieșind din rata inflației din Republica Moldova. La actualizarea costurilor materiale va fi luat în considerație indicele prețului de consum SUA și rata de schimb a dolarului SUA, pentru a ține cont de faptul că majoritatea materialelor sînt importate. Cheltuielile de întreținere și exploatare, se actualizează la rata inflației din Republica Moldova, pentru a ține cont de faptul că majoritatea acestor cheltuieli sînt aferente livrărilor pe piața internă. Cheltuielile comerciale se actualizează reieșind din indicele modificării numărului de consumatori, iar celor generale și administrative – la indicele prețului de consum în Republica Moldova. Totodată, cheltuielile aferente retribuirii muncii și cheltuielile materiale vor fi ajustate și din indicele modificării lungimii rețelelor de gaze naturale. Toate consumurile și cheltuielile sus-menționate vor fi ajustate și reieșind din necesitatea ridicării eficienței întreprinderilor. Astfel, consumurile și cheltuielile întreprinderilor din ramura de gaze naturale vor fi actualizate în fiecare an conform formulelor:

$$CM_j = CM_0 \times \prod_{i=1}^j 0,98[(1 + IPCD_j) \times (1 + \Delta LR_j)] \times \left(\frac{LeiD_i}{LeiD_{i-1}} \right) \quad (56)$$

$$CIE_j = CIE_0 \times \prod_{i=1}^j 0,98(1 + IPCM_j) \quad (57)$$

$$CRM_j = CRM_0 \times \prod_{i=1}^j 0,98[(1 + IPCM_j) \times (1 + \Delta LR_j)], \quad (58)$$

$$CC_j = CC_0 \times \prod_{i=1}^j 0,98(1 + \Delta NC_j) \quad (59)$$

$$CGA_j = CGA_0 \times \prod_{i=1}^j 0,98(1 + IPCM_j) \quad (60)$$

$$\Delta LR_j = \frac{LR_j - LR_{j-1}}{LR_{j-1}} \quad (61)$$

$$\Delta NC_j = \frac{NC_j - NC_{j-1}}{NC_{j-1}} \quad (62)$$

unde:

LR_j – lungimea rețelelor de gaze naturale în anul „j”;

LR_{j-i} - lungimea rețelelor de gaze naturale în anul precedent;

NC_j - numărul de consumatori deserviți de către titularul de licență în anul „j”;

NC_{j-i} - numărul de consumatori deserviți în anul precedent;

IPCD_j - indicele prețului cu amănuntul al SUA în anul „j”, publicat de către Departamentul Muncii al SUA;

IPCM_j - indicele prețului de consum din Republica Moldova în anul „j”, publicat de către Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova.

48. Dat fiind că titularul de licență pentru furnizare gaze naturale - SA „Moldovagaz” suportă doar cheltuieli comerciale, generale și administrative, prezenta Metodologie prevede, că cheltuielile operaționale reglementate (COR₀) la această întreprindere nu se divizează pe tipuri de cheltuieli și se stabilesc pentru anul de bază în integral, iar în următorii ani se ajustează la indicii prețului de consum al Republicii Moldova și de eficiență. Adică:

$$COR_j = COR_0 \times \prod_{i=1}^j 0,98(1 + IPCM_j) \quad (63)$$

49. Actualizarea tarifelor în decursul anului se va efectua doar în cazul existenței unor factori obiectivi ce nu pot fi controlați de întreprinderi (modificarea prețurilor de procurare a gazelor naturale, fluctuația cursului de schimb al valutei naționale, adoptării de acte legislative ce duc la majorarea costurilor etc.), care justifică o astfel de actualizare și care duc la o deviere mai mare de 5 la sută de la costurile inițiale totale reglementate. Pentru aceasta, întreprinderile vor prezenta ANRE o analiză amplă a factorilor de influență și a calculelor devierilor formate din modificarea indicatorilor reali față de cei care au fost aplicați în calculul tarifelor aprobate. În aceste cazuri ANRE va ajusta tarifele reieșind din factorii obiectivi apăruiți și nivelul de influență a acestora asupra tarifelor.

50. În cazul modificării tarifelor în decursul anului de gestiune, devierile financiare (DV_j) generate în perioada precedentă a anului de gestiune pe deplin vor fi luate în considerație la calcularea noilor tarife. În acest caz, devierile financiare în tarif se includ astfel încât să fie recuperate pînă la sfîrșitul anului de gestiune.

VII. DISPOZIȚII FINALE

51. Prezenta Metodologie prevede, că uzura anuală a mijloacelor fixe și amortizarea activelor nemateriale ale titularilor de licențe din cadrul SA „Moldovagaz” incluse în tarif (cu excepția celor aferente investițiilor efectuate din împrumuturi) vor fi utilizate de aceștia doar în scopul efectuării de noi investiții, iar din totalul de investiții anuale planificate cel puțin 70% vor fi destinate extinderii, reconstrucției, modernizării, renovării și reabilitării rețelelor de gaze

naturale. În cazul utilizării acestor mijloace în alte scopuri, ANRE este în drept să diminueze aceste cheltuieli pentru anul următor, în cuantumul mijloacelor utilizate în alte scopuri.

52. Luând în considerație, că utilizarea cheltuielilor materiale, de întreținere și exploatare a rețelelor de gaze naturale direct influențează asupra stării rețelelor, calității și fiabilității aprovizionării consumatorilor cu gaze naturale și pentru a evita utilizarea acestor surse tarifare în alte scopuri, ANRE este în drept să diminueze aceste cheltuieli pentru anul următor în cuantumul lucrărilor neefectuate sau utilizate în alte scopuri.

53. În cazul în care:

1) SA „Moldovagaz” în anul de gestiune nu va utiliza, sau va utiliza în alte scopuri mijloacele destinate investițiilor (PG), ANRE va diminua costurile reglementate ale SA „Moldovagaz” necesare de a fi incluse în tariful anului viitor, în cuantumul mijloacelor neutilizate sau utilizate în alte scopuri.

2) La nivel național se va modifica cuantumul minim garantat al salariului, cheltuielile aferente remunerării muncii pentru perioada anului respectiv vor fi ajustate reieșind din acest cuantum garantat al salariului, numărul și categoria angajaților, regimul de lucru, și alți factori relevanți.

3) Legislația va schimba regimul de facturare-achitare a gazelor naturale față de consumatori, sau vor fi modificate condițiile de procurare - achitare a gazelor naturale, ANRE va recalcula zilele aferente fondului de rulment indicate în pct. 28.3).a), reieșind din aceste modificări.

4) Venitul obținut din tranzitarea gazelor naturale în alte țări (VTRj) nu va acoperi cheltuielile necesare pentru prestarea acestor servicii (CTRGj), diferența obținută va fi suportată de titularul de licență, care a încheiat cu furnizorii externi contracte privind prestarea a astfel de servicii.

54. Prezenta Metodologie va intra în vigoare din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, va fi valabilă pentru o perioadă de cinci ani și este obligatorie pentru toți titularii de licențe ce desfășoară activitatea reglementată de transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale.